КОМІТЕТ ВИБОРЦІВ УКРАЇНИ

04071 м. Київ, а/с-56. Тел./факс: (044) 337-51-01
E-mail: cvu@cvu.kiev.ua http:\\www.cvu.org.ua

Дослідження Комітету виборців України

«Річниця уряду: чи вдалося Гройсману налагодити співпрацю з Радою»

Дослідження охоплює період із квітня 2016 року по березень 2017 року.

ПРИЙНЯТТЯ УРЯДОВИХ ЗАКОНОПРОЕКТІВ

Кожен п'ятий урядовий законопроект стає законом. Із 261 законопроекту, внесеного урядом Володимира Гройсмана (період із квітня 2016 року по березень 2017 року), 50 було прийнято в цілому або 19%. Ще 16 законопроектів прийнято в першому читанні.

У попереднього КМУ, очолюваного Арсенієм Яценюком, були вищі показники підтримки з боку ВР. Із 417 законопроектів 152 було прийнято в цілому або 36%. Ще 15 було прийнято в першому читанні.

«*Успішність урядових законопроектів багато в чому залежить від ситуації в Раді. Коли прем'єр-міністром України був Арсеній Яценюк в Раді була широка коаліція, в яку входило понад 300 депутатів. На разі в Гройсмана немає такої переваги. Загалом результати роботи ВР у 2016 році, зокрема по кількості прийнятих законопроектів, є майже вдвічі меншими від показників 2015 року. Щодо урядових законопроектів – така сама тенденція. Втім уряду вдається «проштовхувати» у парламенті ключові законопроекти*», – зазначив голова КВУ Олексій Кошель.

За урядові законопроекти голосує стара коаліція. Найбільше підтримували урядові законопроекти «Народний Фронт» та Блок Петра Порошенка. В середньому «за» голосували 79% депутатів фракції «Народного Фронту» та 73% - Блоку Петра Порошенка.

Також «за» голосували 65% депутатів «Самопомочі», 60% - Радикальної партії Олега Ляшка та 50% - ВО «Батьківщина».

Найменше підтримували урядові законопроекти депутати «Відродження» та «Опозиційного блоку». «За» голосували лише 27% та 19% депутатів відповідно. Депутати Опоблоку не дали жодного голосу за 26 прийнятих урядових законів із 49.

«*Окремі фракції Ради фактично ведуть подвійну гру. До прикладу, керівництво «Батьківщини» активно критикує уряд Гройсмана і навіть ініціювало його звільнення, але при цьому половина фракції стабільно підтримує урядові законопроекти. Це означає лише два варіанти: або депутати йдуть проти керівництва фракції, або «Батьківщина» маніпулює інформацією*», - підкреслив голова КВУ Олексій Кошель.

«*Результати голосувань також спростовують міф про так звану олігархічну коаліцію. Лише 24% депутатів групи «Відродження» та 36% «Волі Народу» підтримували прийняті*

урядові законопроекти. Тоді як «за» голосувало 65% «Самопомочі» і 60% Радикальної партії, які, як і «Батьківщина», активно критикують уряд», - додав Кошель.

НАЙПРОДУКТИВНІШІ МІНІСТРИ

Серед найпродуктивніших міністрів уряду Гройсмана міністр регіонбуду Геннадій Зубко, міністр закордонних справ Павло Клімкін, міністр культури Євген Нищук, міністр освіти Лілія Гриневич та міністр оборони Степан Полторак. Саме законопроекти, розроблені їхніми міністерствами, найчастіше приймає Верховна Рада.

Рада приймає в середньому 50% законопроектів, розроблених МЗС, 38% - Мінрегіонбуду, 33% - Міносвіти та Мінкультури, 31% - Міноборони.

Також високі показники результативності (51%) у Мінфіну, який очолює Олександр Данилюк. «*Однак результативність Мінфіну радше пов'язана не із персоною міністра, а із статусом міністерства. Саме Мінфін розробляє більшість законопроектів, що стосуються державних видатків і які активно підтримує Кабмін*», - зазначив голова КВУ Олексій Кошель.

Із 4 законопроектів МЗС 2 стали законами, із 16 законопроектів Мінрегіонбуду законами стали 3 і ще 3 було прийнято в першому читанні. Зокрема, було прийнято міністерські закони щодо запобігання впливу світової фінансової кризи на будівельну галузь (№4550), врегулювання заборгованості підприємств за спожиті енергоносії (№5273) та внесено зміни до закону про альтернативні види палива (№4618).

Із 6 законопроектів Міносвіти 2 стали законами, із 3 законопроектів Мінкультури законом став 1, із 13 законопроектів Міноборони три стали законами.

Позитивну динаміку також демонструє Міністерство інфраструктури Володимира Омеляна. Як правило кожен четвертий законопроект Мінінфраструктури стає законом. Так, наприкінці березня було прийнято міністерські закони про Державну програму безпеки цивільної авіації (№4046а) та щодо автомобільних доріг оборонного значення (№4647).

Антилідерами рейтингу є Міністр економрозвитку Степан Кубів та Міністр соцполітики Андрій Рева. Саме ці міністерства подали найбільше законопроектів, однак менше 20% з них стали законами. Із 32 законопроектів Міністерства економрозвитку законами стали лише 4, із 40 законопроектів Мінсоцполітики – також 4.

«Очевидно, що бажання депутатів приймати урядові закони залежить не лише від конкретного міністра, але й від відповідного напрямку реформи. До прикладу, законопроекти в сфері децентралізації природно мають більше шансів бути ухваленими. Однак, якщо Міністерство подає в парламент три десятки законопроектів, а з них приймають 3-4, то це не є нормальним. Відповідні міністри мають краще працювати з Радою, або ж результативність їх роботи буде під сумнівом», - зазначив голова КВУ Олексій Кошель.

РЕЙТИНГ МІНІСТРІВ ЗА ВЗАЄМОДІЄЮ ІЗ РАДОЮ

«Я вимагаю від кожного міністра якісної взаємодії з українським парламентом. Тільки тісна взаємодія президента, парламенту і уряду дасть якісний результат, приведе до швидкого прийняття необхідних рішень»

Квітень 2016 року

Міністр регіонбуду Геннадій Зубко, міністр інфраструктури Володимир Омелян та міністр екології Остап Семерак – лідери серед членів Кабміну за рівнем взаємодії із Верховною Радою. Це включає презентацію урядових законопроектів в Раді, присутність на «годині запитань до уряду» та участь в роботі комітетів.

Зубко, Омелян та Семерак особисто презентували в Раді більше половини урядових законопроектів. Так, з початку квітня 2016 року, Геннадій Зубко був визначений доповідачем в Раді по 14 законопроектах, Володимир Омелян – 13, Остап Семерак – 7. В інших випадках законопроекти презентували їхні заступники. Загалом Геннадій Зубко є лідером серед урядовців за кількістю виступів у Раді. За час роботи уряду Гройсмана він виступав на засіданнях парламенту 55 разів.

Зубко, Омелян та Семерак також справно відвідували засідання «години запитань до уряду», що проводяться у парламенті щоп'ятниці. Загалом із квітня 2016 року по березень 2017 року відбулося 17 відповідних засідань. Зубко відвідав всі 17 засідань, Семерак – 15, Омелян – 14. Згадані міністри також активніше за інших міністрів працювали в парламентських комітетах: Омелян за рік роботи уряду був присутній на 12 засіданнях комітетів Ради, Семерак – 9, Зубко – 8.

Натомість, окремі міністри не налагодили належної співпраці із Радою. Серед них міністр фінансів Олександр Данилюк.

«*У Данилюка перманентний конфлікт із профільним комітетом Ради, він пропустив третину засідань «години запитань до уряду» і при цьому не ходить в парламент презентувати законопроекти. Замість Данилюка законопроекти в Раді презентують його заступники. Вони були визначені доповідачами 32 рази, тоді як сам міністр – 8. У парламенті також досі лежить Постанова про його звільнення через офшорні скандали*», - зазначив голова КВУ Олексій Кошель.

Презентація міністрами урядових законопроектів у Раді

«Я хочу підтвердити й застерегти – жоден перший заступник, заступник міністра не буде доповідати закони в залі парламенту. Тільки міністр. Якщо міністра немає, то має бути за підписом міністра Кабінету міністрів проінформовано комітет, і нехай приходить уповноважений заступник. Але це має бути тільки відрядження»

вересень 2015 року

Відповідно до Закону «Про Кабінет Міністрів України» прем'єр-міністр України визначає члена Кабміну, який представлятиме в раді урядовий проект закону. Якщо міністр не може особисто презентувати законопроект, замість нього це роблять заступники чи керівники держорганів.

Найчастіше особисто презентували урядові законопроекти в Раді Остап Семерак, Ігор Насалик, Геннадій Зубко, Володимир Омелян та Ігор Жданов. Саме вони були частіше за інших міністрів визначені доповідачами в Раді. Остап Семерак мав особисто представляти 100% законопроектів, які належать до його компетенції, Ігор Насалик – 91%, Геннадій Зубко – 70%, Володимир Омелян – 59%, Ігор Жданов – 50%.

Однак не всі міністри особисто представляли урядові законопроекти. Степан Кубів та Олександр Данилюк переважно не представляють законопроекти в Раді. Так, Степан Кубів особисто мав особисто представляти лише 28% урядових законопроектів, Олександр Данилюк – 20%. Усі інші законопроекти, як правило, презентували їхні заступники. До прикладу, Міністр фінансів був визначений особисто представляти законопроекти лише 8 разів, тоді як його заступники – 32 рази.

Загалом, починаючи з квітня 2016 року, міністри були визначені доповідачами в Раді по 73 законопроектах. Решту 121 законопроект доповідали заступники чи представники держорганів. Таким чином кожен третій урядовий законопроект міністри презентували в Раді особисто.

Відвідування міністрами «години запитань до уряду»

Найсумлінніше відвідували засідання «години запитань до уряду» Геннадій Зубко та Степан Кубів. Вони відвідали всі 100% відповідних засідань. Загалом, починаючи з квітня 2016 року і до березня 2017 року, відбулося 17 засідань «години запитань до уряду».

Понад 75% засідань також відвідали Андрій Рева, Ігор Насалик, Остап Семерак, Євген Нищук, Володимир Омелян, Ігор Жданов, Тарас Кутовий та Лілія Гриневич.

Відповідно до Регламенту Верховної Ради щотижня, відведеного для пленарних засідань, у п'ятницю з 10 до 11 години проводиться "година запитань до Уряду". Під час проведення "години запитань до Уряду" у засіданні Верховної Ради бере участь Кабінет Міністрів України в повному складі, крім тих його членів, які не можуть бути присутніми з поважних причин.

Відвідування міністрами комітетів Ради

«Я хотів би, щоб кожен з присутніх якісно побудував роботу з комітетами українського парламенту з напрацювання законів та супроводження їх до фінального голосування»

Квітень 2016 року

«Я хотів би наголосити на тому, що коли відбуваються комітети, особливо закони МВФ, має бути або міністр, або заступник міністра на цьому комітеті»

травень 2016 року

Відповідно до статті 48 Закону «Про комітети Верховної Ради України» комітети мають право запрошувати на своє засідання міністрів та отримувати від них необхідні для розгляду питань порядку денного роз'яснення.

Серед міністрів, які найчастіше відвідували засідання комітетів Ради Олександр Данилюк (з початку квітня 15 разів відвідував засідання Комітетів), Володимир Омелян (12), в.о. міністра Супрун Уляна Надія, Тарас Кутовий, Остап Семерак (9), Андрій Рева, Геннадій Зубко (8), Лілія Гриневич, Ігор Жданов, Степан Кубів (7).

При цьому голови окремих комітетів Ради скаржилися на недостатньо якісну роботу міністрів із ними. Зокрема, голова Комітету ВР з питань податкової та митної політики Ніна Южаніна скаржилася на недостатньо якісну співпрацю із міністром фінансів Олексанром Данилюком, голова Комітету ВР з питань охорони здоров'я Ольга Богомолець скаржилася не недостатню співправцю із в.о. міністра охорони здоров’я Уляною Надією Супрун.

ДО ЯКИХ МІНІСТРІВ ДЕПУТАТИ НАЙЧАСТІШЕ НАДСИЛАЛИ ЗАПИТИ

Депутати найчастіше адресують запити Авакову, Супрун і Данилюку. Народні депутати найчастіше адресують запити Міністру внутрішніх справ Арсену Авакову, в.о. міністра охорони здоров’я Супрун Уляні Надії та Міністру фінансів Олександру Данилюку.

Починаючи з квітня 2016 року, до Арсена Авакова було направлено 195 депутатських запитів, до Уляни Супрун – 114, до Олександра Данилюка – 109.

«*Велика кількість запитів свідчить, що депутати мають чимало запитань до діяльності окремих міністрів. Зокрема, це стосується в.о. міністра охорони здоров’я Уляни Супрун, яка очолює одне з найпроблемніших міністерств та міністра фінансів Олександра Данилюка, якого неодноразово критикували з парламентської трибуни. Щодо Арсена Авакова, то це природно, коли в депутатів багато запитань до представників силових відомств*», - зазначив голова КВУ Олексій Кошель.

Загалом за рік роботи уряду до членів Кабміну надійшло більше тисячі депутатських запитів.

УЧАСТЬ МІНІСТРІВ В ЗАСІДАННЯХ УРЯДУ

У період з 15.04.16 по 15.03.17 відбулося 84 засідання Кабінету міністрів.

Серед міністрів найкраще відвідували засідання уряду Тарас Кутовий (відвідав 75 засідань із 84), Геннадій Зубко, Степан Кубів (по 74) та Ігор Насалик (73). Вони відвідали понад 85% засідань уяду.

По 70 засідань уряду відвідали Володимир Омелян, Євген Нищук та Олександр Данилюк.

Скільки засідань уряду відвідали міністри
Кутовий Т. В.
75
Зубко Г. Г.
74
Кубів С. І.
74
Насалик І. С.
73
Омелян В. В.
70
Нищук Є. М.
70
Данилюк О. О.
70
Семерак О. М.
69
Черниш В. О.
67
Рева А. О.
67
Гриневич Л. М.
66
Жданов І. О.
64
Петренко П. Д.
62
Аваков А. Б.
61
Стець Ю. А.
48
Полторак С. Т.
44
Клімкін П. А.
24